

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор *Калина ПОНОМАРЬОВА*

**КОНЦЕПЦІЯ
ВИХОВНОЇ РОБОТИ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ТА СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ**

Розглянуто та затверджено

на засіданні Вченої ради

(протокол № 2 від 21.09.2022р.)

Харків, 2022 р.

З М І С Т

1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	3
2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	6
3. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА КРИТЕРІЇ СИСТЕМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	8
4. ПЛАНУВАННЯ ТА КООРДИНАЦІЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	11
5. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВАННЯ	12
5.1. Національно-патріотичне виховання	13
5.2. Громадянсько- патріотичне виховання	15
5.3. Духовно- моральне виховання	18
5.4. Військово- патріотичне виховання	25
5.5. Екологічне виховання	28
6. ОСНОВНІ ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	29
7. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	31
8. ФОРМИ І МЕТОДИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УРАХУВАННЯМ КУРСУ НАВЧАННЯ	32
9. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ	34

Концепція визначає фундаментальні принципи організації виховної роботи, її основні цілі, форми і методи. Концепція є підґрунтям для створення і практичної реалізації виховних заходів, забезпечення виховної складової в усіх видах діяльності Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі – КЗ «ХГПА»), Харківського педагогічного фахового коледжу КЗ «ХГПА», Балаклійського педагогічного фахового коледжу КЗ «ХГПА» та Красноградського педагогічного фахового коледжу КЗ «ХГПА» (далі – Академія).

Виховання – це процес самовдосконалення та навчання молоді основним принципам самоконтролю своїх думок та вчинків у відповідності з загальними законами розвитку природи; індивідуальними можливостями кожної людини; загальними для всіх вимогами суспільства.

Виховна робота в Академії є важливою складовою частиною освітнього процесу і охоплює всі сфери підготовки фахівця.

1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Концепція виховної роботи зі здобувачами освіти має бути дієвою основою підготовки майбутніх фахівців до самостійної роботи, активної та творчої життєдіяльності.

Виховна робота інтерпретується як важливий чинник формування у здобувачів освіти свідомого патріотизму та відповідальності громадянина України.

Провідною ідеєю виховної роботи є поєднання кращих традиційних методів виховання, що пройшли апробацію в минулі століття та прогресивних сучасних підходів, що дозволяє позитивно вплинути на психологічний розвиток студентів, а також сформувати їх духовний світ на основі гуманістичних цінностей.

Підхід до виховної роботи побудований на основі осмислення ряду концептуальних положень Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», «Державної національної програми «Освіта»

(«Україна XXI століття»)), «Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України № 286-р від 23 лютого 2022 року, «Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 №527, Статуту Академії (нова редакція), Колективного договору між ректором і первинною профспілковою організацією КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ, відповідних наказів Міністерства науки і освіти України та інших законодавчих і нормативно-правових актів.

У Законі України «Про освіту» від 05.09 2017 року визначено, що освітній процес закладу вищої освіти, а отже і нашої академії повинен забезпечити всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

«Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки», затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 286-р від 23 лютого 2022 року окреслила мету (місією) вищої освіти в Україні – інтелектуальний, культурний і професійний розвиток особистості, формування якісного людського капіталу та згуртування суспільства для утвердження України як рівноправного члена європейської спільноти, розбудова ефективної інноваційної конкурентоспроможної економіки та забезпечення високих стандартів якості життя та визначила вищу освіту як ключовий механізм формування високоосвічених відповідальних людей.

Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затверджена Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022

№527 визначила нову стратегію виховання як багатокomпонентну та багатовекторну систему, яка великою мірою формує майбутній розвиток Української держави. У період війни, яку російська федерація розв'язала і веде проти України, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей.

Змістовна сторона виховної роботи містить в собі такі основні моменти: забезпечує можливість доступу студентської молоді до вичерпної інформації з питань досягнень світової та вітчизняної культури; вільного самовизначення студентської молоді в світоглядних позиціях, духовних інтересах і цінностях після подання широкої та об'єктивної інформації про світоглядні позиції, духовні інтереси та цінності як вітчизняного, так і світового рівня; оволодіння молодими людьми конституційних основ законодавчих актів держави; вироблення необхідності визначення кожною молодою людиною своєї громадянської позиції, любові до Батьківщини, пріоритетності людини, її середовища проживання та всього живого на землі, пріоритетності культури та духовності.

Система виховної роботи Академії першочергово базується на виробленій українським народом впродовж багатьох віків системі поглядів, переконань, ідей, ідеалів, традицій, звичаїв. Своєю сутністю вона покликана суттєво вплинути на формування світоглядної позиції молодої людини, на ціннісні орієнтації особистості на основі усталених, перевічених народним досвідом традицій виховання і прогресивних світових педагогічних надбань.

З моменту вторгнення росії ряд листів МОН України, оприлюднених на офіційному сайті, внесли корективи та спрямували виховну роботу закладів вищої освіти на здійснення превентивних заходів серед молоді та забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні.

2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Виховна робота базується на загальнодемократичних принципах: гуманізму, глибокої поваги до особистості, науковому обґрунтуванні основних принципів виховання, які підкреслюють автономію приватної сфери життя здобувачів освіти, а також їх особисту зацікавленість до максимально можливої самореалізації у публічній сфері соціального життя, що передбачає свідому і осмислену індивідуальну та колективну відповідальність.

Основними принципами виховної роботи в Академії є:

- врахування багатогранності й цілісності людини, вікових та індивідуальних особливостей студентської молоді, їхніх фізичних, гендерних, психологічних, національних, духовних, інтелектуальних і релігійних особливостей;

- диференціація та індивідуалізація виховного процесу, повага до суверенітету особистості молодої людини, розуміння її запитів та інтересів, забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості в Україні відповідно до її інтересів та можливостей;

- принцип національної спрямованості, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, українського народу, шанобливого ставлення до його культури; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;

- полікультурності передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування у студентської молоді відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань інших народів;

- міжпоколінної наступності, який зберігає для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні, здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;

- поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самоврядуванням студентів, розвиток активності, самодіяльності і творчої ініціативи студентської молоді, встановлення партнерських стосунків між учасниками освітнього процесу;

- системність та безперервність;

- структурованість, обґрунтованість завдань різних рівнів виховного процесу;

- конкретність, зв'язок із реальним життям академічної групи, курсу академії;

- співвідношення загальнолюдського та національного, суспільного і особистого;

- поєднання зусиль сім'ї, студентських та молодіжних об'єднань, громадських організацій;

- національно-культурна спрямованість та врахування традицій суспільно-історичного досвіду України у вихованні молоді;

- органічний зв'язок з історією українського народу, з рідною мовою та культурою, з родинними традиціями і релігійними традиціями, з мистецтвом, традиціями і культурами всіх народів світу, забезпечення духовної єдності, наступності та спадкоємності поколінь, зв'язок виховання з життям та суспільною практикою;

- врахування художньої талановитості, особливостей фізичного, психічного, соціального, духовного, інтелектуального розвитку студентів, стимулювання активності та розкриття їхньої творчої індивідуальності.

Виховна роботи несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, людиноненависницьких теорій, а також із поглядами державно-руйнівного змісту.

Виховна робота, як і освіта в цілому, має світський характер. Втім, це не виключає проведення за необхідності спільних з релігійними організаціями акцій, що мають за мету гуманістичні цілі.

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА КРИТЕРІЇ СИСТЕМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Перед колективом Академії стоїть завдання забезпечити розвиток суспільно активної молодшої людини, яка поєднує в собі високу професійну компетентність, широку культурну ерудицію, глибоку духовність, моральність і особисту відповідальність.

Головною метою виховної роботи в академії є створення комплексної цілеспрямованої системи щодо формування висококваліфікованих фахівців з високорозвиненими професійними якостями, творчим, новаторським ставленням до справи, фаховими компетентностями, комунікабельністю, креативним мисленням, умінням приймати рішення в умовах невизначеності, здатні генерувати нові ідеї, використовувати інноваційні технології в освітньому процесі. Становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків.

Зміст головної мети конкретизується у **завданнях виховної роботи**:

- об'єднати зусилля професорсько-викладацького складу та студентства щодо забезпечення майбутнім фахівцям здобуття освіти, яка є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства та держави;
  - посилення значення виховного аспекту освітнього процесу;
  - продовження співпраці педагогів і здобувачів освіти на принципах гуманістичної педагогіки взаємодії з метою збереження та розвитку духовно-творчого потенціалу молоді, максимального розквіту духовних, моральних та професійних задатків їх здібностей та виховання людини, здатної до подальшого розвитку та життєтворчості;
- виховання сумлінного та відповідального ставлення до виконання своїх обов'язків усіма учасниками освітнього процесу;

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- формування фахівця нової генерації, інтелектуала, господаря в своїй державі;
- створення умов для медичної, психологічної, педагогічної реабілітації та соціальної реінтеграції здобувачів освіти, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, а також надання соціально-психологічної допомоги для жертв насильства та торгівлі людьми надання особливої підтримки мешканцям тимчасово окупованих територій, незахищеним та вразливим групам населення;
- забезпечення психологічної стійкості учасників освітнього процесу, які страждають від російської воєнної агресії;
- набуттю учасниками освітнього процесу міжнаціональних та міжкультурних компетентностей;
- сприяти участі здобувачів освіти у забезпеченні прозорості різних видів діяльності в академії, функціонуванню самодостатнього та дієвого студентського самоврядування через залучення активних здобувачів освіти до роботи дорадчих органів;
- забезпечення студентоцентрованого навчання, що дає змогу сформувати власні набори компетентностей здобувачам вищої освіти, підтримка суспільних ініціатив та проєктів;
- продовжити створювати цілісне соціокультурне середовище, що реалізує ідею моральності, толерантності, гуманності, ціннісного підходу до особистості кожної людини та створення достатніх умов для реалізації права на освіту та надання супроводу особам з особливими освітніми потребами відповідно до вимог інклюзивної освіти в Україні;
- посилити роботу щодо розвитку громадянської, національної та культурної ідентичності, підвищувати духовний рівень суб'єктів освітнього процесу академії та продовжувати реалізацію національної ідеї, яка відіграє роль об'єднуючого консолідуючого чинника в суспільному розвитку, спрямованого

на вироблення життєвої позиції людини, становлення її як особистості, як громадянина своєї держави незалежно від її етнічної приналежності;

- формування психологічної та фізичної готовності молоді до виконання громадянського та конституційного обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави, підвищення престижу і розвиток мотивації молоді до державної та військової служби;

- набуття здобувачами вищої освіти навичок роботи в багатонаціональних колективах;

- формування кращих рис української нації: працелюбності, прагнення до свободи, щирості, людяності, справедливості, доброзичливості, милосердя, любові до природи та мистецтва, поваги до батьків та родини;

- забезпечення повноцінного розвитку молоді, охорона і зміцнення її фізичного, психічного та духовного здоров'я, формування здорового способу життя;

- продовжувати створення безпечного освітнього середовища з метою попередження і протидії булінгу (цькування);

- направити діяльність здобувачів освіти у соціальних мережах в потрібне русло, зробити її більш змістовною та використовувати для реалізації виховних цілей;

- здоровий і безпечний розвиток молоді для реалізації їх талантів і потенціалу, їх участі в житті своєї спільноти і суспільства;

- включення до суспільних процесів, що забезпечують високу привабливість академічної кар'єри, сприяння волонтерству, реалізації соціальних проєктів, студентському самоврядуванню;

- реалізація професійної морально-етичної відповідальності викладачів і здобувачів освіти, виховання патріотичних почуттів до Альма-матер, дотримання і розвиток демократичних і академічних традицій; консолідація студентства, педагогічних та науково-педагогічних працівників у єдину академічну спільноту;

- орієнтація освітнього процесу на всебічний розвиток особистості протягом життя.

Критерії виховної роботи

Критерії виховної роботи слід поділяти на загально концептуальні й видові, тобто власні для кожного окремого напрямку виховання.

Концептуальними критеріями ефективності системи виховної роботи та вихованості здобувачів освіти є:

- сформованість національної свідомості та почуття дієвого патріотизму;
- високий рівень навчальної, науково-дослідницької та соціальної активності;
- дотримання моральних і естетичних норм у суспільному та особистому житті;
- взаємна повага у спілкуванні викладачів та здобувачів освіти;
- активна участь здобувачів освіти та викладачів у культурно-просвітницькій діяльності;
- рівень моральної свідомості і моральної поведінки;
- ціннісні орієнтації здобувачів освіти;
- конструктивність або ж деструктивність поведінкових проявів здобувачів освіти;
- самовідчуття здобувачів освіти (соціальне, етичне та інші);
- відповідальне та уважне ставлення здобувачів освіти до власного здоров'я та до здоров'я своїх товаришів;
- відповідальне ставлення здобувачів освіти до природніх багатств держави.

4. ПЛАНУВАННЯ ТА КООРДИНАЦІЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Виховний вплив має бути цілеспрямованим, насамперед, на особистість здобувача освіти, а потім – на колектив академічної групи. При цьому саме здобувач освіти перебуває в центрі освітнього процесу. Крім аудиторно-навчальних форм діяльності, студенти проходять школу

громадянського становлення через систему різноманітних студентських структур, а саме: гуртки, факультативи, клуби, об'єднання за інтересами та інше.

Ректорат академії створює і забезпечує найсприятливіші психолого-педагогічні умови для вільного самовизначення і самоутвердження кожного здобувача освіти, для самореалізації ним своїх задатків, нахилів, здібностей і можливостей.

План виховної роботи є складовою частиною загальноакадемічного річного плану роботи Академії, який обговорюється колективом, приймається Вченою радою та затверджується ректором Академії.

План виховної роботи щорічно готується проректором з науково-педагогічної роботи і включає плани підлеглих структурних підрозділів Академії (Студентської ради академії, соціально-психологічної служби, культурних організаторів, вихователів гуртожитку, факультетів, кафедр, кураторів (наставників) академічних груп).

Загальне керівництво виховного процесу в Академії здійснює ректор. Координаторами є проректор з науково-педагогічної роботи, декани факультетів (заступники деканів, завідувачі відділень) та куратори (наставники) академічних груп.

Питання про стан і перспективи виховної роботи в Академії щорічно розглядається Вченою радою академії, Вченими радами факультетів, ректоратом, кафедрами (предметними, цикловими комісіями), Студентськими радами академії, первинною профспілковою організацією академії.

5. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВАННЯ

Національно-патріотичне виховання має сприяти єднанню українського народу, зміцненню соціально-економічних, духовних, культурних основ розвитку українського суспільства і держави.

Метою національно-патріотичного виховання є становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування

духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей Українського народу, національної самобутності.

5.1. Національно-патріотичне виховання

Національно-патріотичне виховання – це засвоєння молодшими поколіннями соціально-культурного досвіду, успадкування духовного надбання українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних і міждержавних відносин, формування у молоді кращих рис громадян української держави.

Національно-патріотичне виховання підпорядковане цілеспрямованому втіленню в життя української ідеї державотворення, національної консолідації народу України та національної злагоди як провідних ідейних доміант цивілізованого розвитку суспільства.

Національно-патріотичне виховання спрямоване на розвиток у молодого покоління історичної пам'яті, виховання патріотичних почуттів й готовності працювати на благо Батьківщини, захищати та зміцнювати її міжнародний авторитет; формування національної свідомості і відповідальності за долю України; виховання любові до рідної землі, її історії, відновлення і збереження історичної пам'яті, культивування кращих рис української ментальності (працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою тощо); виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, мови, культури, традицій.

Пріоритетними завданнями є:

- формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати на благо держави, у якій зростає добробут та збільшуються різноманітні можливості для розвитку кожного громадянина;
- виховання готовності захищати рідну землю та рідну культуру;
- формування високої мовної національної культури;
- виховання дбайливого ставлення до культурних українських традицій та готовності до примноження культурної спадщини;

- підготовка здобувачів освіти до активної участі у виборі майбутнього місця роботи як з урахуванням власних бажань та індивідуальних здібностей, так і з урахуванням потреб регіону, що є вимогою часу та запорукою працевлаштування випускників;

- формування готовності до активного обміну здобутками духовної культури між всіма народами, які проживають в Україні та за її межами, подолання комплексів провінціалізму та національної меншовартості.

Національно-патріотичне виховання здійснюється шляхом поєднання зусиль адміністрації, деканів (відділень), кафедр (предметних, циклових комісій), громадських організацій, ветеранів, бібліотеки тощо.

Основні форми та методи:

➤ проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових патріотичних акцій, творчих зустрічей, ігор, конкурсів, засідань за круглим столом, семінарів, конференцій, семінарів-тренінгів, виставок, форумів, фестивалів, нарад, бесід, інструктажів, консультацій, чемпіонатів, профільних змагань, олімпіад та відзначення національних, календарно-тематичних релігійних, світських свят;

➤ фольклорні вечори;

➤ ознайомлення з героїчними сторінками історії українського народу та академії, їхніми бойовими та трудовими традиціями;

➤ лекції-диспути;

➤ дебати;

➤ екскурсії до музеїв;

➤ тематичні екскурсії по визначних місцях України;

➤ тематичні екскурсії у музеї міста;

➤ організація краєзнавчої та пошуково-дослідницької роботи;

➤ проведення зустрічей з видатними діячами українського державотворення;

➤ забезпечення студентів національно зорієнтованими інформаційними джерелами (пресою, літературою, фільмами тощо);

- вивчення історичного, культурологічного, побутового, політичного, соціального досвіду українського народу;
- святкування академічних свят.

Складові напрями національно-патріотичного виховання:

- громадянсько-патріотичне виховання;
- духовно-моральне виховання;
- військово-патріотичне виховання;
- екологічне виховання.

5.2. Громадянсько-патріотичне виховання

Основною метою громадянсько-патріотичного виховання студентської молоді є створення сприятливих умов для формування особистості здобувача освіти як громадянина-патріота, громадянина-фахівця, громадянина-демократа.

Пріоритетними завданнями є формування у здобувачів освіти:

- громадянської самосвідомості, що ґрунтується на ідентифікації з Україною, на вірі у майбутнє своєї держави, на прихильності до державних інтересів, на почутті громадянської гідності;
- професійних якостей, з урахуванням вимог ринкових відносин та потреб аграрної галузі України;
- шанобливого ставлення до української мови, культури, звичаїв, духовних надбань українського народу;
- правової культури, громадянської дисциплінованості та відповідальності;
- політичної культури та якостей необхідних для життєдіяльності в сучасних умовах побудови громадянського суспільства: демократичності, ініціативності, толерантності, критичного мислення тощо;
- прихильності до загальнолюдських цінностей: гуманності, порядності, справедливості, миролюбності, шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій усіх народів, що населяють Україну;
- свідомого ставлення до праці, працелюбності, готовності до праці задля розвитку держави;
- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;

- виховання поваги до Конституції, законів України, державних символів України;
- виховання громадянського обов'язку перед Україною, суспільством;
- залучення студентської молоді до участі у добродійних акціях і розвитку волонтерського руху;
- мотивації до самопізнання та самовиховання, навичок самореалізації.

Основними шляхами реалізації поставлених завдань визначено:

- науково обґрунтовані розробки системи громадянсько-патріотичного виховання;
- підготовка науково-педагогічних працівників до здійснення громадянсько-патріотичного виховання, створення умов для формування громадянськості студентської молоді, забезпечення науково-методичною літературою;
- проведення з метою обміну досвідом науково-практичних семінарів, практично-методичних нарад з проблеми формування громадянськості здобувачів освіти;
- підвищення рівня формування громадянсько-патріотичного виховання науково- педагогічних працівників, кураторів студентських груп, колективів кафедр, відповідальних за діяльність гуртків, клубів за інтересами;
- впровадження ефективних технологій формування громадянсько-патріотичного виховання;
- діагностика сформованості громадянсько-патріотичних якостей здобувачів освіти та відповідно корекція виховної роботи;
- створення умов для участі студентської молоді у громадському житті через систему студентського самоврядування, інформування про діяльність молодіжних та студентських громадських організацій;
- організація змістовного дозвілля зі спрямованістю на формування громадянсько-патріотичних якостей здобувачів освіти;
- сприяння самоорганізації та самовихованню.

Складовою є правове виховання, яке спрямоване на виховання правової культури студентської молоді та поваги прав і свобод людини і Громадянина, розширення знань, застосування на практиці законів держави.

Особливістю сучасного правового виховання є те, що в українському суспільстві формування законослухняного громадянина ще знаходиться на стадії становлення, не повністю завершено також формування правової бази життя суспільства і держави.

Пріоритетними завданнями правового виховання є:

- виховання глибокої поваги до Конституції України та національно-державної символіки;
- формування правової свідомості шляхом надання здобувачам освіти ґрунтовних знань про права та обов'язки людини і громадянина;
- формування почуття особистої відповідальності, яке ґрунтується на розумінні внутрішнього взаємозв'язку між ідеями свободи, правами людини та її обов'язками перед суспільством, державою та колективом;
- формування глибокого усвідомлення взаємозв'язку між ідеями свободи, правами людини та її громадянською відповідальністю; виховання поваги до прав і свобод інших людей;
- засвоєння основ державного, трудового, цивільного, сімейного та кримінального права; знання й вироблення стійких навичок застосування цих законодавчих положень у поведінці та практичній діяльності;
- вироблення таких стереотипів поведінки, для яких характерними є запобігання випадкам порушення чинного законодавства, громадського порядку, попередження злочинів.

Правове виховання здійснюється як під час освітнього процесу так і через позааудиторну діяльність адміністрацією та кафедрами, кураторами і студрадами. Важливим суб'єктом правового виховання є студентське самоврядування та молодіжні громадські організації.

Основні форми та методи громадянсько-патріотичного виховання:

- проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових правничих акцій, творчих зустрічей, ігор, конкурсів, засідань за круглим столом,

семінарів, конференцій, семінарів-тренінгів, виставок, форумів, фестивалів, нарад, бесід, інструктажів, консультацій, олімпіад та відзначення профільних свят;

➤ обговорення в навчальних групах матеріалів періодичної преси, ознайомлення з законодавчими актами України, проведення відповідних лекцій, ділових ігор, зустрічей з представниками органів внутрішніх справ, патрульної поліції тощо;

➤ прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина.

5.3. Духовно-моральне виховання

Підготовка та проведення освітнього процесу повинно слугувати взірцем сумлінного фахового ставлення до виконання своїх професійних обов'язків.

Вироблення потреби поводити себе згідно із загальнолюдськими моральними нормами, наслідування кращого досвіду попередніх поколінь, традицій сім'ї, родини, народу з урахуванням найкращих положень релігійної та світових морально-ціннісних концепцій.

Естетична складова передбачає формування естетичного ставлення до дійсності, творчої активності студентської молоді. Естетична культура особи є емоційним виявом її цілісної духовної культури. Формування естетичної культури визнано інтегруючим напрямом культурно-виховної роботи. Естетичне виховання спрямоване на формування мотивацій в професійній діяльності, а також в організації дозвілля та побуту з точки зору уявлень про красу та гармонію. Гармонійно розвинута особистість неможлива без естетичної компоненти.

Трудова складова передбачає формування творчої, активної, працелюбної особистості, яка має професійну майстерність, розвинені ділові якості, відповідальність, готовність до життєдіяльності в умовах ринкових відносин. Всі ці якості є цінними за будь-яких соціально-економічних обставин. Саме на цьому ставиться наголос у виховній роботі.

Трудове виховання пов'язане з навчальною діяльністю, з участю в роботі наукових гуртків, конференцій, вивчення додаткових навчальних курсів, участю у конкурсах студентських наукових робіт. Створює умови для вільного розвитку

особистості, забезпечення реалізації творчих здібностей, самовиховання і самовдосконалення, для вияву обдарованості і талантів, для самореалізації молоді у сферах наукової, професійної, освітньої діяльності.

Пріоритетними завданнями духовно-морального виховання є:

- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;
- виховання потреби самостійно здобувати знання та готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;
- реалізація особистісного життєвого вибору та побудова професійної кар'єри на основі професійних компетентностей;
- виховання здатності формувати та відстоювати власну позицію;
- формування особистісного світогляду як проєкції узагальненого світосприймання;
- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення, раціональної організації навчання;
- розвиток критичного мислення, здатності усвідомлювати та відстоювати особисту позицію;
- вироблення вміння самостійно здобувати знання, здатності ефективно працювати і навчатися протягом усього життя;
- готовність до застосування знань, умінь у практичній діяльності;
- адаптація здобувачів освіти молодших курсів до умов навчання у ЗВО;
- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;
- формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;
- становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнаціональних стосунків;
- формування основ загальнолюдської і народної моралі: правди, справедливості, милосердя, патріотизму, свободи, рівності, доброти, совісності, порядності, тактовності, співчуття, чесності, гуманності, толерантності та інших чеснот;

- забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, педагогів, старших людей.
- статеве виховання, розвиток моральної чистоти, поваги до жінки, почуття дружби, кохання, підготовка до подружнього життя, прищеплення навичок виховання дітей у сім'ї;
- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;
- формування у молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;
- вироблення умінь примножувати культурно-мистецькі надбання народу і відтворювати прекрасне у повсякденному житті;
- оволодіння основами народного мистецтва, музики, архітектури, усної народної творчості, національної пісенної та танцювальної культури, побуту, ремесел;
- формування системи знань про світову культуру і мистецтво, естетичних потреб і почуттів;
- розвиток художніх здібностей і творчої діяльності, формування естетичних смаків і почуттів, уміння розрізняти прекрасне і потворне в мистецтві і житті;
- формування особистості, яка свідомо та творчо ставиться до праці в умовах ринкової економіки;
- формування почуття господаря та господарської відповідальності;
- розвиток умінь самостійно та ефективно працювати;
- формування працелюбної особистості, яка свідомо і творчо ставиться до праці; розвиває уміння самостійно та ефективно працювати, робить самоаналіз власної діяльності, займає активну позицію у набутті трудових навичок, усвідомлює необхідність вибору і здобуття професії, готова до творчої праці на благо людей та процвітання держави;
- на основі сучасних знань про ринкову економіку може самостійно знайти застосування власним здібностям у народному господарстві, науці, освіті;

- виховання ділових якостей, формування почуття господаря та господарської відповідальності, підприємливості та ініціативи; формує готовність до життя і праці в умовах ринкової економіки.

Без уміння людини жити у суспільстві за законами добра та справедливості не можна говорити про високий рівень її духовності.

Характерні особливості духовно-морального виховання полягають у тому, що воно спрямоване на формування певних моральних якостей особистості; використання різних засобів виховання і, щонайперше, власний приклад та силу громадської думки. Мотиви поведінки людини у значній мірі характеризують її духовно-моральну культуру.

Потреба у сумлінному виконанні громадських, трудових, сімейних зобов'язань є складним синтезом цілеспрямованого процесу виховання, з одного боку, і особистої свідомої мотивації, з іншого боку. Розумна виваженість у надмірній демонстрації емоцій забезпечує оптимальну організацію життя людини, допомагає уникнути конфліктів, підвищує авторитет особистості, без якого не можлива успішна професійна діяльність.

На різних рівнях культурно-виховної роботи слід підвищувати роль громадської думки, яка виступає оцінюючою та регулюючою духовно-моральною силою. При вирішенні конкретних виховних завдань мають враховуватись особливі умови духовно-морального виховання в період трансформації суспільних відносин.

Найважливішими з них є властивий частині молоді моральний нігілізм, який пов'язаний з кризовими явищами в соціально-економічній сфері та незавершеністю процесу становлення провідних моральних цінностей сучасного українського суспільства; деякий розрив між інформованістю і моральною та громадською зрілістю, що притаманний певній частині студентства.

Зміст духовно-морального виховання ґрунтується на світоглядних орієнтирах, органічно пов'язаних з принципами Конституції України, вищих гуманістичних моральних цінностях, вироблених загальнолюдським суспільним розвитком, повазі до особи молодої людини в процесі її підготовки до участі у професійній діяльності, громадському і культурному житті.

Виховання духовно-морального переконань здобувачів освіти у освітньому процесі здійснюється в атмосфері високої вимогливості, принциповості, чесності, відповідальності та взаємодопомоги, яка створюється учасниками освітнього процесу.

Основні шляхи естетичної складової:

- формування естетичної свідомості шляхом засвоєння студентами системи естетичних знань, національних естетичних цінностей, набуття загальнокультурного світогляду,

- виховання естетичного ставлення до дійсності через впровадження естетичних норм у практику професійної діяльності та в побуті;

- розвиток естетичних відчуттів, переживань, уміння розрізняти прекрасне і потворне, трагічне і комічне, героїчне і вульгарне в житті суспільства і окремої особистості;

- формування естетичних здібностей, навичок ідейно-естетичної оцінки дійсності та її філософського відтворення відповідно до свого естетичного ідеалу.

В естетичному вихованні використовується духовно-культурний потенціал всіх освітніх компонентів та різноманітні форми організації позааудиторної роботи.

Основні шляхи трудової складової:

- оволодіння правовими основами економіки, економічна освіченість та культура, усвідомлення свого місця в системі суспільного розподілу праці, що породжує активне свідоме ставлення до власної професійної діяльності;

- знайомство, використання та поширення позитивного досвіду застосування професійних знань і навичок, формування новаторського підходу до власної справи, притаманного життю в умовах ринкової економіки;

- поважне ставлення до власності, що формує справжні риси господаря та власника;

- критичне ставлення до всіх відомих економічних форм і методів діяльності, бачення їх певних переваг та недоліків в конкретних соціально-історичних та практичних умовах;

- дійове використання системи та критеріїв оцінювання досягнень здобувачів освіти та виховання поважного ставлення до праці;
- участь здобувачів освіти у роботі наукових товариств (проведення конференцій, написання рефератів, наукових робіт та ін.);
- оволодіння навичками професійної майстерності;
- всі форми практики та різноманітні конкурси, які сприяють становленню професійної майстерності та вихованню любові й поваги до майбутньої професії;
- проведення зустрічей з провідними спеціалістами в майбутній фаховій діяльності та діловими людьми різних галузей економіки;
- постійне оновлення наочності в аудиторіях, бібліотеках, читальних залах, кафедрах, гуртожитку, що свідчить про кращі традиції ставлення до улюбленої роботи.

Основні форми та методи:

- проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових профорієнтаційних акцій, творчих зустрічей, ігор, конкурсів, засідань за круглим столом, семінарів, конференцій, семінарів-тренінгів, виставок, форумів, фестивалів, нарад, бесід, інструктажів, профільних змагань, олімпіад та відзначення свят професійного характеру тощо;
- нагородження студентів;
- створення стендів «Кращі групи академії», «Переможці конкурсу «Студент року»»;
- проведення акцій, спрямованих на вирішення питання зайнятості студентської молоді, її працевлаштування на перше робоче місце;
- ознайомлення студентів з новинками професійної літератури;
- відвідання виставок фахової інформації та сучасних галузевих технологій, ярмарок вакансій;
- проведення Днів науки;
- здійснення шефства старшокурсників над студентами молодших курсів;

- проведення інструктивних занять та бесід зі студентами молодших курсів;
- участь у добродчинній діяльності та благодійних заходах;
- ознайомлення з народним мистецтвом, пісенним та поетичним фольклором, звичаями та традиціями українського народу та інших народів України. Збереження і розвиток місцевих традицій народного мистецтва;
- регулярне відвідування та обговорення вистав театрів міста, концертів, концертних залів, виставок, екскурсій, обговорення матеріалів творчих конкурсів, культпоходів, екскурсій;
- проведення всеукраїнських та міжнародних акцій, фестивалів, концертів, конкурсів у різних жанрах мистецтва, пленерів і виставок молодих митців, видання творів молодих авторів;
- створення культурно-просвітницьких центрів;
- ознайомлення першокурсників з колективами художньої самодіяльності академії;
- екскурсії здобувачів освіти у визначні місця України;
- екскурсії студентів у художні музеї міста;
- організація та проведення творчих зустрічей, вечорів відпочинку, дискотек тощо; організація роботи художньо-естетичних гуртків та мистецьких студій, музичних та хореографічних груп, клубів за інтересами;
- зустрічі з представниками мистецької еліти;
- календарно-тематичні та обрядові свята;
- самообслуговування, різноманітна суспільно корисна праця і професійна діяльність, участь у добродчинній діяльності; рейди з благоустрою території;
- побутові справи (прибирання аудиторій, кімнат гуртожитку, чергування і т.п.), виховання господарської ініціативи, підприємливості, лідерських якостей;
- підтримка підприємницьких ініціатив молоді шляхом проведення всеукраїнських семінарів, засідань за круглим столом, семінарів-тренінгів, виставок з відповідної тематики;

- ознайомлення майбутніх фахівців з передовим вітчизняним і зарубіжним досвідом;
- участь у підготовці та проведенні спільних загальноакадемічних проєктів;
- підтримка руху молодіжних трудових загонів;
- організація студентського самоврядування;
- організація конкурсів, ярмарків студентської творчості.

5.4. Військово-патріотичне виховання

Складовою частиною патріотичного виховання, яка в часи воєнної загрози набуває пріоритетного значення, є військово-патріотичне виховання, зорієнтоване на формування у зростаючій особистості готовності до захисту України.

Пріоритетними завданнями є:

- забезпечити активну участь громадян у збереженні безпеки України від зовнішньої загрози;
- оволодіння початковою військовою підготовкою
- розвиток бажання здобувати військові професії;
- формування психологічної та фізичної, морально-духовної готовності до служби у Збройних Силах України;
- задоволення потреб підростаючого покоління у постійному вдосконаленні своєї підготовки до захисту України.

Основні методи та форми:

- проведення військово-патріотичної гри «Джура»;
- проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових патріотичних акцій, творчих зустрічей, ігор, конкурсів, засідань за круглим столом, семінарів, конференцій, семінарів-тренінгів, виставок, форумів, фестивалів, нарад, бесід, інструктажів, консультацій, чемпіонатів, профільних змагань, олімпіад та відзначення національних, календарно-тематичних релігійних, світських свят;
- проведення зустрічей з видатними захисниками, учасниками та ветеранами бойових дій;

- нагородження студентів до тематичних дат;
- проведення інструктивних занять та бесід зі здобувачами освіти;
- участь у добродійній діяльності та благодійних заходах;
- ознайомлення майбутніх фахівців з передовим вітчизняним і зарубіжним досвідом;
- участь у підготовці та проведенні спільних загальноакадемічних тематичних проєктів;
- підтримка руху молодіжних ініціатив;
- проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових військово-патріотичних акцій та заходів профілактичного спрямування;
- пропагування культури здорової особи на прикладах життя вітчизняних спортсменів, видатних діячів держави, героїв України.

Фізичне виховання як складова спрямоване на розвиток у студентів потреби здорового способу життя як невід'ємного елемента загальної культури особистості, протидія факторам, що негативно впливають на здоров'я колективу, вироблення вмінь самостійного використання методів і форм фізичної культури в трудовій діяльності та у відпочинку.

Пріоритетними завданнями є:

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- формування знань і навичок фізичної культури в житті людини;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку здобувачів освіти;
- фізичне, духовне та психічне загартування;
- формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним звичкам, профілактика захворювань;
- створення умов для активного відпочинку здобувачів освіти;
- сприяння розвитку колективізму в житті та в роботі;
- формування знань щодо ролі фізичної культури в житті людини; забезпечення повноцінного фізичного розвитку особистості;
- формування її фізичних здібностей, зміцнення здоров'я, гармонія тіла і духу, людини і природи;

- фізичне, духовне та психічне загартування; виховання фізично й морально здорової особистості.

Фізичне виховання реалізується в процесі всієї життєдіяльності академії: на заняттях з фізичної культури, у роботі спеціальних медичних груп та груп лікувальної фізкультури, у роботі спортивних секцій, клубів, у проведенні спортивних змагань, турнірів тощо.

У позанавчальний час студенти, викладачі та співпрацівники академії мають можливість займатися фізичною культурою і спортом. На сучасному етапі використовується широкий спектр можливостей фізичного виховання молоді.

Основні методи та форми:

- проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових спортивних акцій, творчих зустрічей, ігор, конкурсів, засідань за круглим столом, семінарів, конференцій, семінарів-тренінгів, виставок, форумів, фестивалів, нарад, бесід, інструктажів, консультацій, чемпіонатів, профільних змагань, олімпіад та відзначення свят спортивного характеру, заходи на тему «Молодь України за здоровий спосіб життя», «Вибір молоді – здоров'я»;
- залучення студентів до роботи спортивних секцій за інтересами, організація спортивних змагань, показових виступів, туристична діяльність, зустрічі з відомими спортсменами;
- створення умов для активного відпочинку здобувачів освіти; залучення студентів до вивчення національних одноборств;
- проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових культурно-мистецьких акцій та заходів профілактичного спрямування;
- пропагування культури здорової особи на прикладах життя вітчизняних спортсменів, видатних діячів держави;
- змагання; спартакіади; чемпіонати турніри; туристичні походи;
- організація роботи спортивних секцій;
- туристичні походи;
- всебічне сприяння розвитку туризму;
- розгортання пропаганди здорового способу життя.

5.5. Екологічне виховання

Сучасні зміни в системі світоглядних та ціннісних орієнтацій, в психології українського народу створюють особливий контекст екологічного виховання. Екологічні проблеми є загальними для кінця XX – початку XXI століття, але в Україні екологічна криза поглибилась у зв'язку з аварією на Чорнобильській АЕС та її наслідками.

Метою є формування екологічної культури, як форми регуляції взаємодії людини з природою, оволодіння знаннями та практичним вмінням раціонального природокористування; виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство та співучасті у її збереженні.

Пріоритетними завданнями є:

- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;
- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування;
- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;
- виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності;
- формування основ глобального мислення, готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності, залучення до активної екологічної діяльності, протидії споживацькому ставленню до навколишнього середовища, нетерпиме ставлення до тих, хто завдає шкоди природі;
- виховання вміння оцінювати стан навколишнього середовища, ухвалювати рішення щодо його вдосконалення; вироблення розуміння необхідності гармонії відносин людини з природою.

Основними напрямками екологічного виховання є:

- засвоєння різнобічних знань про навколишнє середовище;
- вироблення у здобувача освіти здатності аналізувати негативні наслідки природоперетворюючої діяльності людини;

- формування таких ціннісних орієнтацій у ставленні до природи, які передбачають, що природа є активним учасником екологічної комунікації, а не лише пасивним об'єктом експлуатації;
- набуття компетентностей щодо вирішення екологічних проблем на різних рівнях;
- безпосередня участь у природоохоронних діях, участь у роботі добровільних організацій з захисту природи;
- виділення екологічного компонента в більшості навчальних дисциплін, активна участь в екологічній пропаганді.

Основні методи та форми:

- проведення всеукраїнських, місцевих та академічних масових природоохоронних акцій, творчих зустрічей, ігор, конкурсів, засідань за круглим столом, семінарів, конференцій, семінарів-тренінгів, виставок, форумів, фестивалів, нарад, лекцій, тематичних вечорів, бесід; інструктажів, консультацій чемпіонатів, профільних змагань, олімпіад та відзначення свят екологічного характеру тощо;
- організація толок з озеленення територій, прилеглих до навчальних корпусів та гуртожитків, оглядів – конкурсів з облаштування кімнат, кабінетів, лабораторій, рейди з благоустрою території;
- робота з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- боротьба з тютюнопалінням, наркоманією, санітарні рейди, консультування фахівців;
- оволодіння знаннями з охорони життя та безпеки життєдіяльності;
- ознайомлення з основами традиційної та нетрадиційної медицини;
- ознайомлення з психологією екстремальних ситуацій.

6. ОСНОВНІ ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

словесні:

- інформація,
- роз'яснення,
- зустрічі з відомими людьми,

практичні:

- екскурсії,
- турпоходи,
- культпоходи,

- збори,
- бесіди,
- вечори,
- диспути,
- конференції,
- використання засобів масової інформації, Інтернету;

- конкурси,
- олімпіади,
- спартакіади,
- турніри,
- ігри;

наочні:

- творчі виставки,
- книжкові стенди,
- Інтернет ресурси,
- стінгазети, друковані засоби масової інформації;

масові:

- участь у державних молодіжних програмах, громадсько-патріотичних і мистецько-культурологічних проектах,
- включення студентів через органи самоврядування у процес управління в стінах академії з метою набуття практичних навичок майбутніх учасників розбудови Української держави,
- святкування загальнодержавних та академічних свят, проведення різноманітних тематичних вечорів, благодійних акцій.

дистанційні:

- zoom-зустріч;
- стрим;воркшоп;
- бекстейдж;
- брифінг;
- дайджест;
- вебквест;
- гейміфікація;
- вебінар;
- воркшоп;
- тренінг;
- коворкінг;
- брифінг.

Окремий ряд форм виховної роботи призначений для самих вихователів: викладачів, співробітників, кураторів, громадських активістів:

- семінари з питань виховання для професорсько-викладацького складу, методистів, кураторів, фахівців з виховної роботи;

- обмін досвідом педагогічної та лекторської майстерності та професійною інформацією;
- співпраця з державними структурами, закладами, об'єднаннями, організаціями, які втілюють державну політику з питань виховання молоді;
- створення власних дієвих проєктів виховної роботи;
- впровадження нових сучасних форм і методів виховної роботи.

7. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Об'єкти виховної роботи.

Об'єктами виховної роботи є всі без винятку здобувачі освіти Академії, зокрема:

- здобувачі освіти факультетів, курсів;
- здобувачі освіти академічних груп;
- здобувачі освіти, які працюють у радах самоврядування гуртожитків, Студентських радах факультетів;
- здобувачі освіти творчих об'єднань, учасники художньої самодіяльності;
- групи здобувачів освіти й окремі здобувачі освіти за місцем проживання;
- групи здобувачів освіти за сімейним планом;
- групи здобувачів освіти за статтю.

Суб'єкти у процесі виховання.

- ректорат як суб'єкт – організатор виховної роботи в цілому;
- керівники та відповідальні працівники управлінських структур академії;
- декани факультетів (завідувачі відділень);
- кафедри (предметні, циклові комісії);
- куратори (наставники) академічних груп здобувачів освіти;
- тимчасово створені фахові групи методичної, організаційної та іншої спрямованості для забезпечення консультативної та організаційної роботи;
- студентські академічні групи, Студентська рада, Первинна профспілкова організація Академії;

- викладачі, співробітники Академії;
- комендант гуртожитку;
- керівники гуртків, клубів;
- громадські об'єднання викладачів та здобувачів освіти.

8. ФОРМИ І МЕТОДИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УРАХУВАННЯМ КУРСУ НАВЧАННЯ

1 курс

Пріоритетне завдання – адаптація до навчання в Академії.

Основні форми та методи роботи:

- ознайомлення з історією, традиціями Академії;
- регулярне проведення підсумків опитування (атестації) здобувачів освіти і організація необхідних додаткових занять та консультацій;
- створення належних умов для самостійної роботи у бібліотеці, лабораторіях, читальних залах, в гуртожитках;
- екскурсії до музеїв, культпоходи в театри з наступним обговоренням на виховних годинах;
- участь здобувачів освіти в підготовці і проведенні виховних годин, зустрічей з представниками культури, науки і виробництва, а також у культурно масових і спортивних заходах, що проводиться на факультетах та в Академії

2 курс

Пріоритетне завдання – розширення світогляду здобувачів освіти і формування їх духовності.

Основні форми та методи роботи:

- залучення молоді до духовного багатства України та світового надбання;
- відвідування спортивних секцій, гуртків, об'єднань та клубів за інтересами;
- тематичні екскурсії до музеїв, виставок;
- практичні дії щодо формування власної особистості;
- участь в Студентському самоврядуванні;
- участь студентів у змаганнях з різних видів спорту;

- організації і проведенні тематичних бесід, диспутів тощо.

3-4 курси

Пріоритетне завдання – підготовка до роботи в трудових колективах.

Основні форми та методи роботи:

- робота в наукових гуртках кафедр;
- організація і проведення зустрічей з педагогічними працівникам;
- відвідування передових закладів освіти;
- ознайомлення з педагогічними традиціями України;
- оволодіння здобувачами освіти навичками організації дозвілля за місцем проходження виробничої практики.
- участь у громадському житті колективу;
- розширення наукових знань зі спеціальності.

4-5 курси

Пріоритетне завдання – становлення професіоналізму майбутніх спеціалістів.

Основні форми та методи роботи:

- проведення досліджень відповідно до теми дипломного проекту;
- участь в організації і проведенні конкурсів майстерності, олімпіад тощо;
- участь у роботі клубів за інтересами,
- участь у проведенні соціологічних досліджень в молодіжних колективах;
- участь у тематичних вечорах і диспутах;
- участь в науково-практичних конференціях; відвідування тематичних виставок з передових педагогічних технологій;
- відвідування театрів, музеїв, клубів за інтересами тощо.

5-6 курси

Пріоритетне завдання – підготовка до самостійної практичної діяльності випускника

Основні форми та методи роботи:

- участь в організації та проведенні науково-практичних конференцій, практичному впровадженні у виробництво і освітній процес результатів досліджень;

- зустрічі з учасниками конгресів та симпозіумів, керівниками міністерств, відомств, господарств;
- участь в тематичних вечорах, диспутах;
- відвідування театрів, музеїв, кінотеатрів, тематичних виставок тощо;
- робота над самовдосконаленням.

9. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

Фінансові	<ul style="list-style-type: none"> - кошти державного (регіонального) бюджету; - спонсорські кошти; - кошти, зароблені під час студентських акцій, ярмарок, виставок продажів.
Методичні	<ul style="list-style-type: none"> - організація семінарів, тренінгів; - робота Клубу кураторів; - регулярні зібрання голів студрад факультетів; - методичні тренінги; - виявлення рівня загального інтелектуального розвитку, захоплення, інтересів здобувачів освіти, їхньої громадянської позиції, ставлення до проблем; - виховання особистим прикладом.
Інформаційні	<ul style="list-style-type: none"> - розміщення матеріалів на офіційному сайті академії та сторінках у соціальних мережах; - оформлення наочності; - співпраця із засобами масової інформації; - організаційні години; - налагодження зв'язків з іншими закладами вищої освіти м. Харкова, України та за кордоном. <p>активна співпраця з державними службами з питань залучення здобувачів освіти до участі в районних, міських, всеукраїнських молодіжних заходах.</p>

<p>Організаційні</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проведення соціально-психологічного моніторингу здобувчів освіти; - створення сприятливих умов для роботи соціально-психологічної служби; - вивчення особових справ здобувачів освіти; - анкетування; - проведення тематичних дискусій, рольових тренінгів щодо виховання лідерських якостей.
<p>Кадрові</p>	<p>посадові особи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ректор; - проректор з науково-педагогічної роботи; - декани факультетів (завідувачі відділень); - куратори (наставники) академічних груп; - соціальний педагог та практичні психологи; - культорганізатори; - керівники гуртків, секцій тощо; - члени Студентського самоврядування; <p>структурні підрозділи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультети академії (відділень); - навчально-методичний відділ; - відділ сприяння працевлаштуванню; - відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності - кафедри (предметні циклові комісії); <p>органи громадського самоврядування академії:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Студентська рада академії (структурних підрозділів); - Студентські ради факультетів; - Студентська рада гуртожитку; - Первинна профспілкова організація академії. <p>громадські організації.</p>